

ESG-begrebsliste

Velkommen til denne begrebsliste om ESG (Environmental, Social, and Governance).

ESG er en ramme, der anvendes af virksomheder, investorer, banker og interessenter til at vurdere virksomheders bæredygtighed indenfor miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige områder.

Denne begrebsliste samler de mest centrale begreber inden for ESG og giver en kortfattet forklaring på, hvad de dækker over, samt henvisninger til hvor du kan læse mere om det enkelte begreb. Eftersom nye begreber hele tiden kommer til, skal listen ses som et work-in-progress dokument, hvor der hele tiden kan tilføjes nye begreber, i takt med at lovgivningen på området opdateres og/eller ændrer sig.

Uanset om du er ny inden for området eller søger at opdatere din viden, kan denne begrebsliste være en værdifuld ressource til at navigere i ESG-landskabet.

Begreb	Information	Kildehenvisning
Bæredygtighed	En populær definition af global bæredygtig udvikling har sin oprindelse i Brundtlandkommissionens rapport fra 1987 ”Vores fælles fremtid”. Bæredygtig udvikling blev her defineret som en brug af jordens ressourcer, der skaber balance mellem udnyttelse og beskyttelse, så vi ikke ødelægger vort livsgrundlag. En bæredygtig udvikling skal sikre menneskers nuværende behov uden at forringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres. Definitionen indebærer en bred og holistisk tilgang med inddragelse af såvel sociale som miljømæssige og økonomiske aspekter, som også kendetegner vores forståelse af bæredygtighed i dag.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
ISO 14001	Den internationale standard for miljøledelse ISO 14001 blev lanceret i 1996 og standarden er den dominerende miljøledelsesstandard i verden. Et	https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/groen-virksomhed/miljoeledelse/iso-14001

	miljøledelsessystem efter ISO 14001 har udgangspunkt i virksomheden, dens processer og aktiviteter og fordeler her ansvar og kompetence samt beskriver miljøopgaver i hverdagen. ISO 14001 opstiller krav til de enkelte elementer i miljøledelsessystemet, som skal opfyldes for at blive certificeret: • Miljøpolitik • Planlægning • Iværksættelse og drift • Kontrol og korrigerende handlinger • Ledelsens gennemgang	
Verdensmålene (SDGs)	FN's Verdensmål (Sustainable Development Goals) udgøres af 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst. Verdensmålene har også som mål at fremme stærke partnerskaber og institutioner internationalt for at sikre fredelig sameksistens og muligheden for at handle på alle verdensmålene. Målene trådte i kraft 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte retningen for den bæredygtige udvikling. Flere virksomheder benytter Verdensmålene som en overordnet ramme for, hvordan de kan bidrage til bæredygtig samfundsudvikling. Du kan læse mere om verdensmålene på verdensmaalene.dk.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
Corporate Social Responsibility (CSR)	CSR står for Corporate Social Responsibility og er en betegnelse for virksomheders arbejde med samfundsansvar. Det indebærer, at virksomheder i deres forretningsaktiviteter skal tage hensyn til menneskerettigheder, sociale og etiske forhold, arbejdsforhold, klima og miljø etc. Mange virksomheder arbejder strategisk med CSR og beskriver deres indsats i en CSR-rapport. Flere og flere virksomheder anvender dog	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/

	efterhånden ESG og ESG-nøgletal i stedet for den traditionelle CSR-rapport til at beskrive deres arbejde med samfundsansvar.	
Cirkulær økonomi	Cirkulær økonomi er en alternativ tilgang til lineær økonomi, hvor produkter fremstilles, forbruges og derefter kasseres. Cirkulær økonomi indebærer et mindre og smartere forbrug af ressourcer ved at udnytte dem bedre, bibeholde deres værdi i længere tid og minimere spild. Det gør, at virksomheder mindsker deres påvirkning af miljø og klima, samtidig med at omkostninger forbundet med indkøb af materialer og komponenter holdes nede. Cirkulær økonomi berører alle processer i værdikæden fra design og produktion til forretningsmodeller, forbrug, genbrug og genanvendelse. Virksomheder er, i samarbejde med resten af deres værdikæde, den primære drivkraft for omstillingen til cirkulær økonomi.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/ og https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
EU Green Deal	EU Green Deal er en politisk aftale med det overordnede mål at gøre EU til verdens første klimaneutrale kontinent inden 2050 og sikre en bæredygtig økonomisk vækst. Det blev lanceret i december 2019 som en del af EU's overordnede politiske dagsorden.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/
UN Global Compact	FN's Global Compact arbejder for at fremme virksomheders arbejde med ansvarlighed og værdiskabelse gennem 10 principper og FN's verdensmål. De 10 principper er et fælles værdigrundlag, som virksomheder skal forholde sig til og efterleve for at demonstrere en ansvarlig virksomhedsførelse. Principperne omfatter menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/
Non-Financial Reporting Directive (NFRD)	Non-Financial Reporting Directive (EU's direktiv fra 2014) er det forhenværende direktiv om bæredygtighedsrapportering. Direktivet udfases i takt med at CSRD træder i kraft.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/

Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)	CSDDD står for Corporate Sustainability Due Diligence Directive og er et forslag til et EU-direktiv, som vil forpligte store virksomheder til at udføre due diligence-processer for bæredygtighed. Due diligence-processer er baseret på internationale retningslinjer fra OECD og FN og er en metode i 6 skridt, der bruges til at identificere, forebygge og begrænse virksomheders negative indvirkninger på bl.a. miljø og menneskerettigheder.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)	Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) er et EU-direktiv, der stiller krav om virksomheders bæredygtighedsrapportering. Virksomhederne skal fremover rapportere om miljø og klima (E), sociale forhold (S), samt virksomhedsledelse (G). Rapporteringen skal fremgå af ledelseserklæringen i årsrapporten og efterses af en revisor. Kravene til bæredygtighedsrapportering træder i kraft i 2024, og gælder i første omgang store børsnoterede virksomheder med >500 ansatte. Fra regnskabsåret 2025 omfattes de øvrige store virksomheder, og fra regnskabsåret 2026 bliver børsnoterede SMV'er omfattet. Ikke-børsnoterede SMV'er kan frivilligt vælge om de ønsker at rapportere efter standarderne.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baeredygtighed/
EPD	En EPD (Environmental Product Declaration) eller miljøvaredeklaration, som det hedder på dansk, dokumenterer en byggevares miljømæssige egenskaber og udvikles iht. anerkendte europæiske og internationale standarder. Det er en standardiseret metode til at levere informationer om energi- og ressourceforbruget, affaldsgenerering samt miljøpåvirkningerne fra produktionen, anvendelsen og bortskaffelsen af en byggevare. Grundlaget for en EPD er en såkaldt livscyklusvurdering - LCA (Life Cycle Assessment), hvor byggevarens miljøegenskaber kortlægges i hele dens livsforløb, det vil i princippet sige fra vugge til grav.	https://www.epddanmark.dk/om-epd-er/hvad-er-en-epd/
Dobbelt væsentlighedsanalyse (Double materiality assessment)	En væsentlighedsvurdering er en metode til både at forstå, hvad virksomhedens indvirkning er på bæredygtighedsforhold i omverdenen, og hvordan forskellige bæredygtighedsforhold påvirker virksomheden. Det er det, man kalder dobbelt væsentlighed, og som gør en væsentlighedsvurdering på bæredygtighedsområdet anderledes end den	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baeredygtighed/

	klassiske finansielle væsentlighedsvurdering, som mange virksomheder allerede kender til.	
European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)	European Financial Reporting Advisory Group har udarbejdet ESRS-standarderne. EFRAG er etableret som teknisk rådgiver for EU Kommissionen. I 2022 blev EFRAG Sustainability Reporting Board (EFRAG SRB) formelt nedsat og er ansvarlig for teknisk rådgivning af bæredygtighedsrapportering. De er assisteret af den tekniske ekspertgruppe EFRAG TEG. EU Kommissionen har besluttet, at det er EFRAG skal stå for udarbejdelsen af de standarder, der skal anvendes i rapporteringen om bæredygtighed.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/ og https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/virksomhedsregler-og-varktøjer/regnskab-og-rapportering/rapportering-om-baredygtighed/esrs--baggrund-og-udvikling/
ESG	ESG er en måde at strukturere arbejdet med bæredygtighed på, som bliver mere og mere udbredt både i danske og udenlandske virksomheder. ESG står for Environment, Social og Governance, og dækker over hhv. miljø og klima, sociale forhold samt virksomhedsadfærd. ESG-nøgletal kan omfatte: (E)nvironment - Miljø- og klimamæssige forhold, f.eks. CO₂-udledninger, klimaændringer og -tilpasning, forurening, vand- og havressourcer, biodiversitet, økosystemer og cirkulær økonomi. (S)ocial - Sociale forhold, f.eks. arbejdsforhold for din egen arbejdsstyrke og arbejdstagere i din værdikæde, berørte samfund, forbrugere og slutbrugere. (G)overnance - Forhold inden for virksomhedsadfærd, f.eks. virksomhedskultur, beskyttelse af whistleblowere, antikorruption eller politisk engagement.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
European Sustainability Reporting Standards (ESRS)	European Sustainability Reporting Standards (ESRS) fastlægger de standarder for miljø og klima (E), sociale forhold (S) samt virksomhedsledelse (G), som virksomheder skal rapportere om jf. CSRD –	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baredygtighed/

	direktivet om bæredygtighedsrapportering. ESRS er vedtaget som en EU-forordning og udarbejdet efter teknisk rådgivning fra EFRAG.	
Green House Gas-protokollen (GHG)	Green House Gas-protokollen er den førende internationale standard for opgørelse og rapportering om drivhusgasser (CO₂e). Metoden giver virksomhederne en ensartet måde til at udregne deres samlede klimaaftryk og en forståelse af, hvilke aktiviteter der er væsentligst, så de på denne baggrund kan opsætte konkrete reduktionsmål. GHG-protokollen opdeles i forskellige typer udslip: • Scope 1 er de direkte udledninger fra aktiviteter, virksomheden selv kontrollerer, f.eks. emissioner fra egne køretøjer og egne anlæg til varme- og energiproduktion. • Scope 2 er de indirekte udledninger fra forsynet energi, herunder elektricitet og fjernvarme. • Scope 3 er de indirekte udledninger fra virksomhedens værdikæde, både upstream og downstream.	https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/di-dokumenter-for-virksomhed/publikationer/esg/ordforklaringer---esg-og-baeredygtighed/
Scope 1, 2 og 3	Når virksomheder opgør deres klimaaftryk, kan udledningerne (emissionerne) inddeles i tre forskellige typer, også kaldet scopes: • Scope 1 er de direkte CO₂e-udledninger fra aktiviteter, som din virksomhed selv kontrollerer. Det indebærer emissioner fra egne og leasede køretøjer samt egne anlæg til varme- og energiproduktion, fx gas og olie til proces eller opvarmning. • Scope 2 er de indirekte udledninger fra den energi, virksomheden køber, dvs. el eller varme. Her sker udledningen et andet sted, fx på dit lokale kraftvarme- eller fjernvarmeværk. • Scope 3 dækker over alle øvrige indirekte udledninger fra din virksomheds værdikæde, både upstream, dvs. leverandører, produktion af råmaterialer og delelementer, indkøb, transport, mv. og downstream, dvs. emissioner fra brug og bortskaffelse af dine produkter. Her sker udledninger fra kilder, som din virksomhed ikke selv ejer eller kontrollerer.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/

Emissionsfaktor	Når man skal lave et klimaregnskab, kan man bruge emissionsfaktorer til at udregne forskellige kilders CO ₂ e-udledninger. Bruger du f.eks. 2 ton cement, skal det omregnes med emissionsfaktoren for cement som er 131,7726 kg CO ₂ e (pr. ton cement). Det er vigtigt at vide, at emissionsfaktorer hele tiden ændrer sig, f.eks. for elektricitet, og vil være forskellig fra land til land, fordi andelen af vedvarende energi i elnettet varierer. Du skal huske at angive, hvilke emissionsfaktorer du har benyttet i dit klimaregnskab. CO ₂ e står for CO ₂ -ækvivalenter og er et gennemsnit af udledninger fra flere forskellige drivhusgasser som CO ₂ , metan mv.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
Life Cycle Assessment (LCA)	En LCA er en livscyklusvurdering, som er en metode til at opgøre og vurdere den klima- og miljømæssige påvirkning af et produkt over hele dets livscyklus fra vugge til grav. Der findes flere metoder til at beregne LCA. Hvilken metode, din virksomhed skal bruge, afhænger af flere ting. Det kan bl.a. afhænge af, om det er til byggematerialer eller til sammenligning med andre produkter.	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/
Cradle-to-gate	LCA Cradle-to-gate er de første trin i en LCA (f.eks. på bidraget til global opvarmning (GWP – Global Warming Potential) – fra udvinding over transport til produktion af et produkt. Dette betegnes som fase A1-A3.	https://eplca.jrc.ec.europa.eu/index.html
Cradle-to-grave	LCA Cradle-to-grave beskriver de næste trin hvor brugsfasen og bortskaffelsesfasen også er medtaget i LCA vurderingen. Dette betegnes som fase B1-B7 samt C1-C4.	https://eplca.jrc.ec.europa.eu/index.html
Cradle-to-cradle	LCA Cradle-to-cradle er det sidste skridt i LCA, hvor det udtjente produkt omsættes til nye produkter. Dette betegnes som fase D – fordele.	https://eplca.jrc.ec.europa.eu/index.html
Greenwashing	Greenwashing er vildledende markedsføring, hvor virksomheder fremstiller deres aktiviteter eller produkter som mere miljøvenlige eller bæredygtige end de reelt er eller hvis deres anprisning ikke kan dokumenteres. Forbrugerombudsmanden har lavet en kvikguide om, hvordan virksomheder kan markedsføre deres produkter, som findes her .	https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/baeredygtig-omstilling/ydelser/find-vej-i-de-vigtigste-begreber-om-baeredygtighed/a03d4a98-203b-4bec-8039-d9beafa1bf63/

Green hushing	Green hushing er det modsatte begreb af greenwashing. Ved green hushing holder virksomheder sig til gengæld tilbage fra at markedsføre deres bæredygtige tiltag pga. frygt for anklager om greenwashing.	Der kan henvises til Prof., Annabeth Aagaard og Post.doc., Maria Dahl Andersen, Aarhus Universitet.
Pinkwashing	Pinkwashing er et fænomen, hvor virksomheder bruger regnbueflaget, Pride eller LGBT+- dagsordenen til at brande sig selv som inkluderende og mangfoldige, men samtidig ikke yder konkret støtte eller deltager aktivt i kampen for LGBT+ rettigheder.	https://lgbt.dk/ordbog/pinkwashing/